

Notat

Til	FSU	Sundhedsområdet for børn og unge
Kopi til	Malene Øvlisen Ulla Nordtorp	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen Sønderbro 12 9000 Aalborg
Fra	Helga Bohm	Init.: BOHM
Sagsnr.	Indtast sagsnr.	

Status: *Hånd om barnet* (Forældrekurser)

Efter et arbejdsomt og fokuseret planlægnings- og udviklingsarbejde kunne vi starte det første hold af *Hånd om barnet* den 18. juni 2014. Holdet vil have gennemført hele forløbet i foråret 2016, hvor børnene vil være ca. 16 måneder gamle.

Se evt. forløbsbeskrivelse i vedhæftede pjece samt oversigt over forældrekurser.

Rekruttering af deltagere er selvsagt en forudsætning. Jordemødrene er her helt centrale og var de første samarbejdspartnere (samt tillige Region Nordjylland), der blev inddraget i processen. På nuværende tidspunkt har jordemødre fået kendskab til tilbuddet og informerer de gravide. De praktiserende læger er informeret via Nord-KAP. I de næste 1-2 måneder runddeles materiale, som lægerne kan udlevere til de gravide.

Desuden informeres generelt om tilbuddet via hjemmesiden, infotavler i busser samt Facebook.

Tilmeldingerne kommer nu i stigende grad og i august-september startes de næste 4-5 hold. Ved udgangen af september vil 60-70 kommende forældrepar være i gang med *Hånd om barnet*. På sigt forventes at 2000 kommende førstegangsførelse forældre årligt tilmelder sig *Hånd om barnet*. Således skal der startes 100 hold pr år med hver 12 mødegange dvs. 1200 mødegange/år.

Den kommende store kursusaktivitet lægger pres på egnede lokaler, og velvilligheden til udlån har været stor. Der har vist sig utraditionelle veje, og *Hånd om barnet* vil afholdes i alt fra de mere traditionelle mødelokaler i kommunes bygninger til daginstitutioner, skoler og fx på Fremtidens plejehjem.

Hånd om barnet modtages overvældende positivt, både af de kommende forældre og fagpersoner. Flere forældre har udtalt, at de oplever, det er et relevant og visionært tilbud – godt at det er en indsats til alle kommende førstegangsførelse forældre med almene behov og ikke blot målrettet seleterede grupper med helt særlige behov.

Med udgangspunkt i Familieiværksætternes velafprøvede koncept er et stort arbejde med at få tilpasset selve forløbet og indholdet af de enkelte mødegange fraset enkelte detaljer på plads. Således er der taget højde for forholdene i Aalborg Kommune. Det eksisterende serviceniveau er blevet tilpasset, således at tilbuddene supplerer hinanden og ikke udgør dobbelt indsats. Se evt. oversigt over Serviceniveauet på de sidste sider.

Generelt har der været stor velvillighed fra tværfaglige samarbejdspartnere såvel i det private erhvervsliv som i det kommunale regi. Det har givet stor inspiration til bæredygtige aftaler. På nuværende tidspunkt er der indgået faste aftaler med oplæg ved bankrådgivere, advokater/jurister, Tværfagligt Team, børnefysioterapeut/-ergoterapeut, Tandplejen og Pædagogiske konsulenter. I støbeskeen ligger bl.a. et samarbejde med jordemødrene, sprogvejleder og frivillige organisationer.

Opgaven som mødeleder er ny og anderledes for sundhedsplejerskerne. Derfor er der i samarbejde med UCN planlagt et kompetenceudviklingsforløb. Første hold er gennemført, og om få dage starter det næste. Herudover afholdes interne kurser i forhold til brugen af IT i forbindelse med kursus – diasshow og fremvisning af filmklip.

Sundhedsplejerskerne og øvrigt personale har ydet en ekstraordinær indsats og bidraget udover det forventelige. Tilsvarende kan siges i forhold til de eksterne undervisere og øvrige tværfaglige samarbejdspartnere.

Der har i forløbet været stor mødeaktivitet. Forløbet blev i december 2013 indledt med 2 dages seminar for alle småbørnssundhedsplejersker. Herudover er der holdt flere møder for interessenter, samarbejds møder med bl.a. Region Nordjylland, jordemødre, banker, advokater, kommunale samarbejdspartnere. Tillige er der afholdt en række konkrete arbejdsgruppemøder samt temadage med opfølgning.

Der pågår fortsat meget planlægnings- og udviklingsarbejde, idet tilbuddet i praksis lige netop er sat i søen, og der mangler stadig en del inden det som helhed kan forankres.

Med henblik på fortsat at sikre en høj kvalitet, udbytte samt udvikling i forhold til borgernes behov (her børnene og deres forældre) er der nedsat en styregruppe og en følgegruppe. Samtlige mødegange evalueres af både deltagere og mødeleder. Kvalitetsenheden er inddraget i udarbejdelse af evalueringsskema, og evalueringsskemaet vil som helhed videreudvikles. *Hånd om barnet* vil justeres og videreudvikles i henhold til resultater fra evaluering samt input fra følgegruppen og styregruppens beslutninger.

Mere information findes evt. her:

www.familieiværksætterne.dk

<http://www.aalborg.dk/familie-og-boern/sundhedspleje>

På vegne af Sundhedsområdet for børn og unge
Med venlig hilsen

Helga Bohm
Faglig konsulent og stedfortræder

Serviceniveau:

Sundhedsområdet for børn og unge tilbyder kommende forældre og spæd- og småbørn:

En sundhedsfremmende og forebyggende indsats af kommunens sundhedsplejersker tilpasset den enkelte families behov. Tilbuddet tilrettelægges i samarbejde med familien og sundhedsplejen indenfor følgende rammer:

Førstegangsførelde

Hånd om Barnet er et tilbud til alle kommende førstegangsførelde med bopæl i Aalborg Kommune - både far og mor. Tilbuddet er en del af sundhedsplejens tilbud.

[Læs mere om "Hånd om barnet"](#)

Gravide

Sundhedsplejersken rådgiver gravide og tilbyder **graviditetsbesøg** efter henvisning fra jordemor, læge, socialrådgiver eller den gravide selv. Herudover gives rådgivning via: *Hånd om barnet*, telefonrådgivning samt evt. konsultationer ved behov.

Børn 1-6 år

Familier med børn i alderen 1-6 år kan altid kontakte sundhedsplejersken og få vejledning om blandt andet måltider, søvn, sprog og udvikling.

Børn 0-1 år

Ambulant fødende – Barselskontakt

Sundhedsplejersken tilbyder en barselskontakt til alle ambulant fødende 2-4 døgn efter fødslen. På baggrund af telefonsamtalen, vurderer sundhedsplejersken behovet for næste kontakt og evt. behov for hjemmebesøg eller konsultation

Hjemmebesøg

I barnets første leveår tilbyder sundhedsplejersken 4-5 hjemmebesøg, der normalt afsluttes når barnet er mellem 8 og 12 måneder. Enkelte besøg kan efter en sundhedsplejefaglig vurdering evt. erstattes af en konsultation.

Sædvanligvis foregår besøg/konsultationerne på følgende tidspunkter i barnets første leveår:

- Etableringsbesøg indenfor 7-14 dage
- Hjemmebesøg/konsultation ca. 2-4 uger
- Hjemmebesøg når barnet er ca. 2 måneder. Fra 2015 vil der ved dette besøg tilbydes screening for efterfødselsreaktion hos mor
- Hjemmebesøg/konsultation når barnet er ca. 4-6 måneder
- Hjemmebesøg når barnet er ca. 8-10 måneder

Konsultation

Kan efter sundhedsfaglig vurdering aftales efter behov. Bruges til kortere vejledninger om afgrænsede emner som f.eks. opfølgning på gulsot, vægt, hovedfacon og udvikling
Som udgangspunkt varer en konsultation cirka en halv time.

Telefonrådgivning

Sundhedsplejersken har telefontid på alle hverdage mellem kl. 8-9

Babytræf

Flergangsfødende kan, efter ønske, få hjælp af sundhedsplejersken til at sammensætte babytræf-grupper, når barnet er ca. 2-4 måneder.

Sundhedsplejersken deltager ikke, og forældrene står selv for planlægning af møder.

Udvidet tilbud

Enkelte familier kan få et udvidet tilbud om ekstra støtte efter en vurdering.

Sundhedsområdet for børn og unge i Aalborg kommune tilbyder skolebørn:

En sundhedsfremmende og forebyggende indsats af kommunens sundhedsplejersker rettet mod skoleelevers sundhed, sygdom og trivsel. Tilbuddet gennemføres på individ-, gruppe- eller klasseniveau tilpasset det enkelte barns, den unges og familiernes behov. Indsatsen tilrettelægges i samarbejde med skolens klasselærere og ledelsen.

Forældre inviteres til at deltage i de yngste klassetrin. Forældre orienteres ved skolestart om det samlede sundhedstilbud og samarbejdsformen. Forældre inddrages efterfølgende, hvis sundhedsplejersken eller lægen finder specifikke sundheds- eller trivselsproblemer hos deres barn. Sundhedsplejersken kommunikerer med hjem og skole via Skoleintra.

Sundhedstilbuddet til elever i 0 – 9 klasse tilrettelægges således:

Børnehaveklasse:

Sundhedsplejersken udfører lovpligtig indskolingsundersøgelse og sundhedssamtale. Indskolingen indeholder sansemotoriske screening, syns- og høreprøve, højde og vægtmåling. Sundhedsplejersken deltager i et forældremøde ved skolestart og orienterer om sundhedstilbuddet.

1. klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder en sundhedssamtale *eller* sundhedspædagogisk aktivitet (fokus på krop, kost, søvn og hvile) enten individuelt, i gruppe eller på klassen. Alle børn vejes og måles.

3. klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder sundhedspædagogisk aktivitet (fokus på sundhed, udvikling, hygiejne & trivsel) i gruppe eller på klassen. Evt. med forældre. Børn vejes og måles efter behov. (gives gruppe/klasetilbud i 1. klasse, *kan* der gives et individuelt tilbud i 3. klasse)

I enten 4., 5. eller 6. klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder pubertetsundervisning i gruppe eller på klassen.

5. klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder sundhedssamtale individuelt / i gruppe. Alle børn vejes og måles.

7. klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder sundhedssamtale individuelt eller i gruppe (synsprøve & højde+vægtmåling). Samlet sundheds- og helbredsmæssig vurdering og evt. henvisning til Børn & Unge-læge.

I enten 7., 8. eller 9 klasse:

Sundhedsplejersken tilbyder pubertets-/seksualundervisning i gruppe eller på klassen.

Elever tilbydes efter behov ekstra indsats /opfølgning af sundheds- eller helbredsmæssige forhold. Elever i special- og modtageklasser modtager et efter behov afpasset aldersmæssigt tilbud.

Familie, elev eller lærer kan frit henvende sig i sundhedsplejerskernes **åbne konsultation**. Sundhedsplejersken deltager endvidere som fast medlem af skolens **Trivselsforum**.

Sundhedsplejersken kan ved behov konsultere og inddrage Børn og Unge-lægen. Begge kan i samarbejde med hjemmet henvise til egen læge, øjen- og ørelæge, socialrådgiver eller andre.

NB: I 9. klasse tilbydes den lovpligtige udskolingsundersøgelse & samtale af Børn- og ungelæge eller sundhedsplejerske ansat i SUN